

PUSZTADOKTOR MAGAZIN

Élmény és segítség

Tiszakeszi

Újfehértó

Gatyás ölyv a Madárkórházban

Várjuk önöket augusztus 20-án is!

Hívj, hogy repülhessen!

13600/17

ADJUKÖSSZE.HU Támogatás mértéke:

500 Ft/hívás vagy sms

Élmény és segítség

A Madárkórházban néhány éve indult el a nyári madármentő táborok szervezése. Mostanra elmondhatjuk, hogy vannak törzsvendégek, visszatérő táborozók is szép számmal. Páran közülük év közben is ellátogatnak családotul Hortobágyra, és van olyan is, aki csak ilyenkor tud eljönni ide. A napi teendőkhöz szívesen kapcsolódnak be a gyerekek, és akadnak olyanok, akik

már komoly gyakorlatot szereztek a madáretetésben is. Madáretetésen persze nem a madáretető napraforgóval történő feltöltését értjük, hanem a szakszerű fiókatáplálást. Főként lisztkekaccal, mert az ebben az időszakban bekerülő fiókák nagy részének ez a megfelelő táplálék, és mert ez az a feladat, amit a kisebbek is nagyon ügyesen, sikeresen végeznek. A műtétek, kezelések természetesen nagyon népszerűek ilyenkor, hiszen nagyon izgalmasak, érdekesek, van, akinek kifejezetten

ez a kedvence. Reméljük, közülük többen lesznek, akik az állatorvosi pályát választják. Van, akinek a madarak gondozása, megfigyelése a kedvesebb, na meg persze a szabadon engedésük. A tábor alatt mindenesetre úgy tapasztaljuk, érzékenyebbé válnak a gyerekek a környezetükben zajló természeti folyamatokra, a madarakat jelentő veszélyforrások felismerésére. Emellett

igyekszünk Hortobágyot is megmutatni, így minden olyan helyszínre eljutnak, ahová kirándulóként szintén bármikor visszatérhetnek. Járnak a Vadasparkban, szekerезnek Mátán, csónaktúrán vesznek részt a Hortobágy folyón és a Pusztai Állatparkot is körbejárják. A kirándulások alatt így egy kis terepi madarászás is bekerül a programba, amiről bízunk benne, hogy jó élményekkel térnek haza!

Veres Hajnalka

Dr. Rezes Dániel, debreceni traumatológus orvos és családja sebészeti varróeszközökkel és húсарuval támogatja pácienseink gyógyítását és etetését. Köszönjük!

A Noé Alapítvány macska takarmányt és almot küldött rászoruló cicamentőnek Hortobágyra. Elhoztuk. Amint azt többször megírtuk, és mostani lapszámbunkban is láthatják majd, hozzánk tényleg mindenféle állat bekerül, így cicák is akadnak a mentett, vagy gyógyításra szoruló páciensek között. Szerencsés helyzet, ha egy civil szervezet támogatni tud egy másikat. Ebben az esetben ez most így történt. Köszönjük!

A címlapon: Gatyás ölyv portré (Fotó: Konyhás István)

Itt lövik a gólyákat. Légpuskával. Beesett az udvarba, bejelentették, érte mentek, elhozták, szárnya tört, megműtöttük. A röntgen felvételen látszik a törött csont mellett a 4,5 mm-es, szoknyás légfegyver lövedék, melyet a műtét során eltávolítottunk és megőrizzük annak rendőrségi lefoglalásáig. Megtettük a feljelentést természetkárosítás és állatkínzás miatt. Minden héten többször, az utóbbi hetekben, hónapokban, években, amikor galambot, varjút, és sajnos gólyát

is lőnek. Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében több helyen, legutóbb Tiszakeszin. A korábbi hasonló esetek rendőrségi kivizsgálása eredménytelen volt, mert az azonnali bejelentés ellenére a rendőri intézkedés hetekkel később, egy nálunk történő jegyzőkönyv felvétel, lövedék lefoglalása után eddig minden esetben eredménytelenül zárult. Pedig a légfegyver hatótávolsága véges, és ha egy gólya ujjnyi vastag csontját törí, akkor nem lehetett 30 méternél mesz-

szabbról leadni a lövést. Mivel zárt kertbe esett a gólya, törött szárnyal repülni nem tudott, a kertből gyalogolva se be, se ki nem tudott mozogni, így az elkövető vagy az egyik szomszéd volt, vagy a másik, vagy a kertfaros hátsó, vagy a kert tulajdonosa. Őket kellene a rendőrségnek kihallgatni, de elmondásuk szerint ha nincs tanú, fénykép, videó, ami alapján kimennek, akkor nem mennek ki. Ezt nehéz megérteni, hogy miért, de ők tudják. Pedig faluhelyen mindenki tudja, hogy kinek van légpuskája, és ki szokott vele lövöldözni, és ki lehet az, aki gólyára is képes rálőni. A rendőrség nem kérdezi, pedig a helyi rendőr is tudja, aki tudja, nem mondja, mert nem akarnak rossz viszonyt a szomszédokkal. De mint tudjuk, török átok, hogy többnyire nincsenek jóban, ezért már híradós TV műsorban is kértem, és ezúton is kérem a lakosságot, hogy akinek tudomása van ilyenről, az vállálja fel, és szóljon a rendőrségnek! Tanúvédelmet is kérhet, akkor inkognitóban marad.

A természetkárosítás szabálysértés, a fehér gólya fokozottan védett állat, eszmei értéke 100 000 Ft, melynek szándékos károsítása esetén ennek háromszorosa, 300 000 Ft a bírság alapja. Az állatkínzás bűncselekmény, mely a légfegyverrel lőtt gólyának okozott szenvedés miatt megvalósul, és 2 és fél év letöltendő börtönbüntetéssel jár. Tiszakeszin ezt kockáztatják.

Mégis milyen ember az, aki gólyára lő? Kirepülés előtt álló, vagy éppen kirepült fiókára, mely két hónapja ott él a fészekben, és ha eddig zavart is valakit a gólyák esetleges kezeletése, ürülékükkel való szennyezése, most éppen útra kel és elmegy. A magyar nép kedves madara, mely nemzeti ünnepeinket tiszteli meg március 15-i érkezésével és augusztus 20-i távozásával Afrikába. Ahol útközben az arab országokban vadásznak rájuk kedvtelésből, Afrikában étkezési célból. De itt miért?

Dr. Déri János

Itt mérgezik a sasokat. Évek óta, folyamatosan. Csak az idén három rétisas került innen hozzánk mérgezéssel, ezek közül kettő másodjára. Vadászterületen, legutóbb mérgezett tojás mellett, azzal mérgezett és elhullott szarka maradványait mostuk ki a sas begyéből. A területen a Hortobágyi Nemzeti Park természet-

mentett meg, és a Mályi Természetvédelmi Egyesület munkatársa szálított a hortobágyi Madárkórházba. Itt meggyógyítottuk, és azóta szabadon engedték. De előtte megtettük a rendőrségi feljelentést, megvártuk a mérgező kutya felderítési eredményét, a mérgező csalétek és mérgezett tetemek eltávolítását

a célból, hogy a nyilvánosság hatása hátha közelebb vezet a bűncselekmények felderítéséhez és a továbbiak elkerüléséhez, mert a rendőrségi nyomozás évek óta eredménytelen. Pedig valaki, vagy valakik mérgeznek. És ezt biztosan tudják mások is, és várjuk azoktól a jó érzésű helyi emberektől, hogy tegyenek ellene.

Bogyó 3-nak kereszteszt rétisasunkról korábbi számainkban írtam, akkor származási hely nélkül.

Ő az egyik, amelyik másodjára került be a környékről mérgezetten. A második mérgezés olyan jól sikerült, hogy azóta sem tudtuk véglegesen szabadon engedni. Háromszor engedték el, de utána vissza kellett fogni, mert nem volt tökéletes. Most itt ápoljuk a kórházban, az egyik röpdében.

Azért Bogyó 3, mert az első másodszor is mérgezéssel hozzánk került rétisasnak Bogyó volt a neve, melyet követett Bogyó 2, melyhez hasonlóan Bogyó 3 már a harmadik, visszatérő mérgezéssel esetünk. Bogyó 4-et ugyanonnan már elengedtük.

A mérgezés állatkínzás minősített esete miatt leülendő börtönbüntetéssel sújtható bűncselekmény, a méreggel való visszaélés ezzel a forgalomból kivont hatóanyaggal szintén, melynek birtoklása is az, az egymillió forintos eszmei értékű rétisas mérgezése szintén a bűncselekmény. Ezért mind ülni lehet, mégis kockáztatják.

Dr. Déri János

védelmi őre egy mérgezett holló tetemét találta meg, pár száz méterre ettől az MME mérgezéssel eseteket felderítő kutya munkatársa találta meg a mérgezett tojást nem messze a még életben megtalált sastól, melyet egy mezőgazdasági vállalkozó

a további ismételt mérgezés elkerülése érdekében. A rendőrség két hónap után befejezte a nyomozást, és a Nyíregyházi Rendőrkapitányság Sajtó Osztálya hozzájárult ahhoz, hogy jelen cikkben felfedjem a mérgezés helyét és körülményeit, abból

„Apák napja” alkalmából többek között épp egy apuka nyerte vissza szabadságát egy fészkelésben résztvevő hím rétisas személyében. A madár a mályi madármentők közreműködésével érkezett hozzánk egy késő este. Dr. Czanik Béla állatorvos segítségével mostuk ki a begyéből az ismerős vegyszer szagú szarka maradványait, melynek toxikológiai vizsgálatát a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága állami keretből finanszírozta. A szarka tollait a megtalálás helyén azonosítottuk, a helyszínről egy emberi és kutya lábnyommal együtt fotódokumentációt készítettünk. Innen pár száz méterre az MME mérgező kutya munkacsoportja egy mérgezett tojás maradványait és egy elhullott hollót is talált. Nem az első eset arról a környékről: pár hónapja innen már került be ugyanilyen mérgezéssel rétisas, melyet sikeres gyógyulás után idén október 23-án engedtünk szabadon. Ezen a területen több éve folyik illegális mérgezés. A rendőrségi nyomozás eddig eredménytelen volt.

Gatyás ölyv a Madárkórházban

Ezek az ölyvek téli vendégek a Kárpát-medencében

A gatyás ölyvek élőhelye a tundra és az erdős tundra övben található. Magyarországra csak telelni jönnek, általában októberben tűnnek fel. Az egerészölyvekhez hasonlóan az alföldi sík vidékeket részesítik előnyben. Az egerészölyveknél nagyobb testűek, de elsősorban a kormánytollak felső részén található fehér faroksávjuk alapján lehet őket beazonosítani. Színezetük változó, vannak világosabb és sötétebb példányok is, de a fehér faroksáv minden gatyás ölyvnél megtalálható. Téli pocok vadászataik közben gyakran a vörös vércsékhez hasonlóan szitáló repülést végeznek, azaz a zsákmányt kémlelve egy helyben lebegnek. Gyakran elhullott állatok tetemeiből táplálkoznak.

A tavalyi aszályos év után rendkívül enyhe telünk következett. Ebben a téli időszakban több gatyás ölyv is táplálkozott a Hortobágyon. Az egyik madár viszont nem indult vissza az északi költőterületére, hanem Nagyhegyes és Nádudvar pusztáin maradt. Folyamatosan szemmel

tartották a Hortobágyi Nemzeti Park természetvédelmi őrei és a Madárkórházunk madarászai. Megállapítottuk időközben, hogy gyűrűzött egyeddel van dolgunk, de a terepi megfigyelések alkalmával nem tudtuk leolvasni a gyűrűszámot. Syrbe Melanie munkatársunk június legvégén még fotózta a madarat, majd július 10-én telefonáltak a diszpécser-szolgálatunknak, hogy elütötték és lógatja a szárnyát. Szarvas Ferenc munkatársunk befogta a szárny-törött madarat

Nagyhegyes-Elepen a Bekecs Sára emlékműnél és a Madárkórházba szállította, ahol dr. Déri János velőürszegzéssel helyreállította a törött végtagot. Jelenleg az egyik kórtermünkben lábadozik. A műtét során leolvastuk a gyűrűszámát és megállapítottuk, hogy egy cseh gyűrű van rajta. Lejelentettük a sorszámmát és a Madárgyűrűzési Központ munkatársai visszaküldték az adatokat a madárról. 2021-ben gyűrűzték Csehországban az akkor 2. éves ölyvet, a helyszínen el is engedték. Reméljük, mihamarabb felépül és a téli időszakra újra a hortobágyi pusztákon látjuk viszont. Látogassanak el a Madárkórházba és a gyógyuló félben lévő egerészölyveinken kívül egy darázsölyvet, kígyászölyvet és ezt a gatyás ölyvet is megtekinthetik.

Varga László
turisztikai menedzser

Tiszaagyulaházán a Gólyafesztiválon a Madárkórházban nevelkedett fiatal gólyákat is szabadon engedtek. A ceremóniában részt vett a település polgármestere, *Mikó Zoltán*, *Pajna Zoltán* országgyűlési képviselő, *Konyhás István*, a Madárkórház igazgató-helyettese, *Imre István*, a „Földön szárnyaló”, és a helyi gyerekek. A közönség Imre István madarász bemutatóját is élvezhette, szelíd madaraival igazi showműsort mutatott be az egésznapos rendezvényen. A jó hangulatú programon természetesen minden a település címermadaráról szólt, a lokálpatriotizmust erősítő fesztivált magát is a településen levő sok gólyafészek és ez a tény ihlette.

Mesterlövészek

Fészkelési időben lőtték meg légpuskával ezt a galambot. A szoknyás lövedék a felkarcsontot roncsolta. Szerencsére a műtét jól sikerült, a madár hamarosan repülhet majd. A madarak hasán levő tollak állapota, vagy épp a hiányuk árulja el, ha a madár éppen költ. A fészek helyét viszont sajnos ez sem tudja megmutatni, a fiókáiról nem tudunk semmit.

Rendszóró elé került ez az őzgida. Az egyik lábáról leszakított egy izmot, valamint bőrét is alaposan kilyuggatta. Szerencsére csont nem tört, sikerült kitérnie. Az izmot visszavarrtuk, valamint a lyukakat is zártuk.

Debrecen határából került hozzánk ez a fiatal mezei nyúl. Az út szélén feküdt, elütötték. Bal hátsó lába szenvedett nyílt, szilánkos törést. Igyekszünk mindent megtenni, hogy újra szaladhasson.

Ősök és utódok

Idén is jelen voltunk az Ősök napján Bugacon. A rendezvényhez illeszkedve egy kazah jurtában állítottuk össze a Madárkórház kiállítását a Kiskunsági Nemzeti Park mongol jurtája mellett. A megnyitó és a seregszemle zárásaként a Magyar-Turán Alapítvány elnöke **Bíró András Zsolt** a Madárkórház Alapítvány állatorvosa, **dr. Déri János** segítségével egy sérüléseiből meggyógyított fiatal rétisast engedett szabadon az Arénában.

Ifjú segítők a Bakonyból

A Tótvázsonyi Ifjúsági Egyesület (TIE) fiataljai is táborozni érkez-

tek a Madárkórházba. A bakonyi településről Szendrei Szilárd veze-

tésével főleg általános iskolás korú gyerekek jöttek az egyesületük szervezésében azért, hogy részt vehessenek egy kicsit az itteni életben. Érdeklődésüknek megfelelően a legtöbb a madármentő munkát választották, amibe például a kórtermek tisztítása és az itatók feltöltése is beletartozik, de többen az egyéb teendőkhöz is bekapcsolódtak, így az épülő kerítések festésébe, vagy a földhordásba, szemeteszedésbe. A gyerekek a TIE felnőtt kísérői és a dolgozók irányításával hasznos munkát végeztek, és elmondásuk szerint közben jól szórakoztak. Köszönjük a segítséget!

Veres Hajnalka

Izgalmas kísérő programokkal várjuk önöket augusztus 20-án a gólyák ünnepélyes szabadon engedésére a hortobágyi Madárkórházban!

(A gólyák szabadon
engedésére önök is
vállalkozhatnak előzetes
regisztrációval.)

Kérjük, támogassa alapítványunkat! Köszönjük!
Bankszámlaszámunk: 59900029-10001868 • Adószámunk: 18557899-1-09

Olvasói leveleket, érdekességeket a következő címekre várunk: madarkorhaz@gmail.com • 4071 Hortobágy, Petőfi tér 6.
Állatorvosi, állatgyógyászati területen felmerülő kérdéseiket a fenti címekre várjuk! Megjelenik 26 000 példányban.
Hirdetésfeladás, sérült madár bejelentése: madarkorhaz@gmail.com • Tel.: +36 (30) 9435-494; +36 (30) 535-6484
Szerkesztők: Dr. Déri János, Konyhás István, Veres Hajnalka • Tördelés: TerepSzemle Stúdió • ISSN 1788-456X
Megtálalható országszerte állatorvosi rendelőkben, állatkertekben, kisállatkereskedésekben, állati áruházakban,
megyei könyvtárakban, AUCHAN és TESCO áruházakban, Alfazoo üzletekben és a budapesti METRO szerelvényeken.

